

Indeks rzeczowy

Opracował Jerzy Szacki

A

- absolutyzm** 52, 53, 68, zob. także socjologia absolutystyczna
- abstrakcja** 72, 139, 239-241, 431, 446, 451, 452, 513, 666, 834, 835
- adaptacja** 572, 574, 586, 671, 672, 681, 743, 799, 820
- adekwatność** 489, 490
- ageletyzm** 406
- agency and structure** 853, 880, 882, 886, 892, zob. także podmiotowość
- ahistoryzm** 648, 812
- akomodacja** 613
- akt**
- a. mowy 886, 930
 - a. społeczny 580, zob. także działania społeczne
- aktor (społeczny)** 818, 819, zob. także perspektywa dramatyczna, rola społeczna, teatr
- alienacja** 91, 157, 161, 215, 217, 218, 228, 443, 455, 512, 520, 528, 837, 928, zob. także fetyszyzm towarowy
- alternatywy funkcjonalne** 828
- amalgamacja** 369, 371
- analiza**
- a. ejdetyczna 483, 484, 488, 774
 - a. funkcjonalna 393, 394, 806, 809, 810, 823, zob. także funkcjonalizm
 - a. sytuacyjna 565, 576, 577
 - a. wieloczynnikowa 275
- anarchizm** 15, 65, 157, 229
- animizm** 787, 797, 799
- anomia** 390-392, 575, 724
- antagonizm** zob. konflikt społeczny
- antropologia**
- a. filozoficzna 36, 39, 96, 214, 237, 296, 334, 388, 530, 531, 552, 579, 637, 741, zob. także człowiek, natura ludzka
 - a. historyczna 730

- a. kulturowa 92, 304, 381, 646, 651, zob. także etnologia, kultura, nauki o kulturze
 - a. społeczna 304, 307, 316, 318, 402, 566, 594, 599, 600, 617, 628-640, 652, 840, 890
- archeologia wiedzy** 904-906
- arystokracja** 187-189, 354, 355
- asymilacja** 613
- atomizacja** 189, 200, 216, 252, 276, 837, zob. także ujednostkowanie
- atomizm społeczny** 139, 140, 149, 259, 260, 443, 454, 468, 558, 745, 917, 930, zob. także indywidualizm, nominalizm socjologiczny, ujednostkowanie
- austromarksizm** 498
- autobiografia** 421, 559, 616, 775, 777, zob. także dokumenty osobiste
- autopoiesis** 938, zob. także system autopoietyczny

B

- badania**
- b. empiryczne 372, 532, 564, 567, 594, 607, 608, 610, 615, 616, 630, 760, 797, 864, 869, 871, 875, 901
 - b. porównawcze 185, 329, 364, 666, 821
 - b. terenowe 604, 607, 619, 630, 632, 647, 656, 661, 664
- barbarzyństwo** 57, 115, 309, 311, 695
- baza ekonomiczna** 221, 226, 230, 235, 529, 530, 533, 896, zob. także determinizm, ekonomizm, formacja społeczno-ekonomiczna
- behawioryzm** 358, 563, 564, 573, 576, 577, 579, 580, 592, 790, 792, 794, 796, 801, 840
- b. społeczny 358, 545, 577-580, 792, zob. także interakcjonizm symboliczny, pragmatyzm społeczny

bezsronny obserwator 110
 biografia 343, 561, 571, 834, 932
 biologia 164, 254, 255, 292, 333, 337, 363,
 499, 552, 553, 662, 698, 938
 biurokracja 206, 226, 228, 477

C

całość społeczna 24, 27, 28, 99, 181, 187,
 219, 221, 237, 238, 269, 296, 325, 352,
 403, 449, 455, 512-514, 525, 526, 538,
 539, 556, 557, 561, 563, 568, 570, 571,
 579, 584, 599, 600, 621, 623, 634, 643,
 644, 656, 657, 677, 684, 700, 720, 726,
 733, 735, 759, 765, 820, 821, 833, 834,
 917, 923

cele i środki 348

centralizacja 189, 190

charakter 668

- ch. narodowy 264, 321, 467, zob. także
 duch narodu

- ch. społeczny 532, zob. także osobowość
 i kultura, osobowość społeczna, psychoku-
 lturalizm

charyzma 473, 474

chrześcijaństwo 39, 41, 163, 709

ciała pośredniczące 190

community 596-598, 611, 616, 619, zob.
 także społeczność lokalna, wspólnota, zbio-
 rowość terytorialna

comtyzm 262, 263, 265, 266

consensus zob. konsens

cultural studies 860, 902, 919

culture and personality approach zob. oso-
 bowość i kultura, psychokulturalizm

cykl życiowy 702

cywilizacja 48, 62, 78, 89, 112, 115, 164,
 178, 181, 182, 270, 287, 306, 309, 311,
 340-342, 475, 477, 478, 614, 635, 646,
 694-696, 702-704, 707-714, 734-736,
 738, 739, 742, 743, 779, zob. także kul-
 tura, proces cywilizacyjny, superkultura, su-
 persystem kulturowy

człowiek 82, 83, 87, 91-93, 96, 97, 102,
 104, 109-112, 123, 124, 126, 131, 139,
 140, 151, 261, 273, 292, 296, 312, 323,
 333, 334, 338, 341, 342, 348, 350, 358,
 377, 403, 421, 443, 531, 545, 546, 549,
 553, 572, 614, 663, 709, 718, 741-743,
 754, 756, 809, 834, 839, 939, zob. także
 antropologia, homo clausus, homo duplex,
 homo oeconomicus, homo sociologicus,
 natura ludzka

- cz. marginesu 614

- cz. przeciętny 274, 275

czynności społeczne zob. działania społeczne

D

darwinizm 234, 280, 499, 548, 580, 588,
 611

- d. społeczny 281, 315, 326, 365, 702, 829

definicja 375, 376

- d. sytuacji 576, 577, 586, 849, 873

deizm 62, 112

demokracja 68, 69, 147, 175, 187-190,
 326, 537, 538, 590, zob. także społeczeńst-
 wo demokratyczne

derywacje 350-352

despotyzm 189, 190

determinizm 89, 96, 128, 186, 235, 311,
 313-315, 387, 471, 501, 512, 515, 517,
 546, 570, 585, 616, 621, 630, 632, 641,
 650, 708, 712, 728, 887, 892, 893, zob.
 także monokausalizm, przyczynowość

dezorganizacja społeczna 373, 392, 574,
 575

dialog 583, 931

długie trwanie (*la longue durée*) 734

dobór naturalny 315

dokumenty osobiste 568, 775, zob. także
 autobiografia

dualizm 377, 489, 574, 579, 580, 613, 655,
 864, 865, 887

dualność struktury 887

duch

- d. absolutny 196, 206

- d. kapitalizmu 59, 60

- d. narodu 127, 140, 171, 192, 198, 325,
 380

- d. obiektywny 422, 429

durkheimizm 372, 397, 399, 405, 655, 658,
 668, 689, zob. także socjologizm, szkoła
 francuska socjologiczna

dyferencjacja 940

dyfuzja 631-634, 691

dyfuzjonizm 631-636, 642, 651, 654

dynamika społeczna 101, 258, 259,
 261-263, 266, 721, zob. także ewolucja
 społeczna, rozwój społeczny, zmiana spo-
 łeczna

dysfunkcja 723, 812, 827, 829, zob. także
 funkcja

dyskurs 904-907

działania społeczne 52, 330, 438, 444,
 466-473, 493, 579, 580, 618, 619, 745,
 746, 753, 766, 767, 773, 817-819, 821,
 822, 842, 852, 873, 877, 878, 887, 926,

- 927, zob. także aktor, interakcja społeczna, teoria działania społecznego
- dz. afektywne 472
- dz. celoworacjonalne 472, 473
- dz. instrumentalne 927
- dz. komunikacyjne 926, 927-933, zob. także komunikowanie się
- dz. logiczne, nielogiczne, pozalogiczne 344, 347-352
- dz. racjonalnowartościowe 472, 473
- dz. tradycyjne 472, 473
- dzikość** 57, 92, 93, 114, 115, 117, 288, 308, 311, 661, 695, zob. także społeczeństwo pierwotne

E

- ego** 338, 339, zob. także jaźń, osobowość
- ekologia** 594, 602, 603, 608, 610, 611, 614, 616, 681
- e. kulturowa 681-683
- e. społeczna 34, 263-265, 416, 608
- ekonomia**
- e. polityczna 109, 144, 214, 215, 218, 222, 237, 238, 255, 263-265, 268, 269, 345, 346, 363, 413, 458, 468, 470, 533, 604, 733, 794, 840, 841, 896, 897
- e. praktyk 896, 897
- e. społeczna 34, 263-265, 416
- ekonomizm** 220, 235, 530, 898
- ekskluzja** zob. wykluczenie
- elita** 344, 354, 355, 713
- emancypacja** 530, 535, 633, 923, 924, 926, 928
- emocje** 105, 139, 172
- empiryzm w socjologii** 7, 875, 399, 445, 485, 526, 686, 709, 718, 725, 786, 791, 803, 868, zob. także hiperfaktualizm, socjologia empiryczna
- encyklopedia** 162
- epistemologia** 375, 428, 537, 901, 941, 869, zob. także filozofia
- etnografia** 687, 874, 845
- etnologia** 57, 398, 654, zob. także antropologia kulturowa, antropologia społeczna
- etnometodologia** 489, 490, 850, 874-876, 880, 881, 886, 919
- etologia polityczna** 263, 267
- etyka** 34, 36, 37, 118, 122, 123, zob. także moralność
- eufunkcja** zob. funkcja
- ewolucja** 280, 286, 287, 582, 586
- e. ponadorganiczna 291, 292, 302, 303
- e. społeczna 258, 261, 444, 557, 574,

- 680, 682, 684, 728, 774, 823-824, 933, zob. także postęp, rozwój społeczny, zmiana społeczna
- ewolucjonizm** 100, 101, 114, 117, 130, 131, 234, 259, 280-317, 336, 337, 364, 365, 385, 407, 445, 503, 516, 557, 565, 628, 630, 631, 634, 638-643, 647, 653, 654, 670, 678, 695, 716, 728, zob. także darwinizm, ewolucja społeczna, neowolucjonizm, spenceryzm

F

- fakty** 92, 707, 708, 716, 732, 776, 814, 870-872
- f. ogólne 182, 274, 403
- f. społeczne 248, 254, 330, 331, 346, 360, 362-364, 366, 374-376, 380, 418, 440, 450, 451, 454, 463, 486, 487, 764
- f. s. całościowe 403, 404
- f. s. jako rzeczy 374-376
- faszyzm** 344, 529, 532, 704
- fatalizm** 475, 500, 515, 709
- fazy rozwoju społecznego** 101, 115, 117, 131, 223, 306, 308, 309, 680, zob. także ewolucja społeczna, formacja społeczno-ekonomiczna, rozwój społeczny
- fenomenalizm** 238, 239, 247, 376
- fenomenologia** 481, 483, 484, 871, 879, 891, 934, 936, 942, zob. także socjologia fenomenologiczna
- fetyszizm towarowy** 230, 511
- feudalizm** 43, 44, 165
- figuracja** 748
- filozofia** 4, 79, 84, 195-197, 217, 273, 374, 382, 448, 490, 492, 577, 755, 859, 860, 868-871, 890, 892, 922, 923, 943, zob. także epistemologia, ontologia społeczna
- f. historii 43, 73, 86, 87, 113, 124, 128, 206-208, 222, 306, 307, 360, 444, 461, 474, 475, 506, 517, 537, 541, 694, 709, 716, 725, 732, 742
- f. języka 879, 885, 931, zob. także językoznawstwo, zwrot lingwistyczny
- f. kultury 455, 669, 912
- f. moralna 102, 109
- f. nauki 4, 5, 276, 345, 446, 784, 854, 866-871, 925, 926
- f. społeczna 196, 555, 912, 915
- f. życia 448
- fizjologia** 269, 358, 404
- f. społeczna 163, 164, 386, 387
- fizyka** 62, 64, 83, 88, 164, 345, 791, 792
- f. społeczna 88, 163, 255, 256, 271, 272

fizykalizm 345, 789–794, 798, 799
folkways 315
 forma społeczna 430, 432, 450–452, 472, 649, 701, 769
 formacja
 – f. dyskursywna 906, 920
 – f. społeczno-ekonomiczna 219–223, 509, 513, zob. także sposób produkcji
 formalizm socjologiczny 448, 451, 456, 471, 472, 484, 616, 781, zob. także szkoła formalna
 freudyzm 342, 358, 513, 622, 664, 670, 671, zob. także neofreudyzm, psychoanaliza
 funkcja 291, 294, 317, 394, 551, 654–656, 658, 807, 810, 811, 820, 821, 830, 839, zob. także alternatywy funkcjonalne, dysfunkcja, wymogi funkcjonalne
 funkcjonalizm 57, 112, 285, 291, 307, 317, 344, 352, 393, 405, 578, 587, 602, 603, 622, 623, 634, 642, 643, 651–667, 669, 677, 681, 715, 720, 723, 724, 781, 806–831, 835, 836, 838, 839, 842, 850, 854, 855, 863, 867, 880, 885, 922, 938, zob. także analiza funkcjonalna, neofunkcjonalizm

G

Geisteswissenschaften zob. nauki humanistyczne
Gemeinschaft v. *Gesellschaft* 142, 143, 441, 444–447, 596–598, 602, 822, zob. także stowarzyszenie, wspólnota
 genealogia 904, 905, 907
gender studies 860
 geniusz 331, 713
 gest 580–582
 gmina 30, 54
 gra 584
 grupa społeczna 328, 334, 367, 368, 370, 400, 454, 509, 561, 575, 587, 597, 668, 676, 724, 770, 771, 831, 832
 – g. mała 560, zob. także mikrosocjologia
 – g. pierwotna 559, 560, 614, 771
 – g. quasi- 832
 – g. wtórna 560

H

habitus 707, 742, 894, 895, 897, 902
 heglizm 215, 219, 230, 234, 497, 548
 hermeneutyka 276, 422, 424, 490, 491, 850, 869, 871, 875, 885, 906, 926
 hierarchia społeczna 44–46, 49, 59, 142, 190

hiperfaktualizm 6, 376, 868, 869
 historia 20, 53, 72, 73, 100, 104, 113, 124, 130–132, 157, 178, 223, 232, 233, 238, 261, 262, 282, 350, 414, 415, 427, 430, 452, 460, 462, 474, 499, 511, 516, 631, 638, 639, 643, 655, 694, 698, 700, 707, 708, 788, 733–734, 739, 833, 834, 884, 906, zob. także filozofia historii, historiografia, nauki historyczno-hermeneutyczne
 – h. analizy socjologicznej 16
 – h. globalna 729, 734, 906
 – h. hipotetyczna 113, 114, 282, 288, 289, 325, 655
 – h. kultury 71, 184, 185, 305, 635, 638, 639, 642, 649, 650, 700, 702, 706
 – h. mentalności 736–738
 – h. myśli socjologicznej 16
 – h. naturalna społeczeństwa 110, 126, 234, 518, 608
 – h. nauki 4, 5
 – h. socjologii 7–17
 – h. wydarzeniowa 183, 730
 historiografia 178–193, 397, 419, 729–738, 740, 744

historiozofia zob. filozofia historii
 historyzm 72, 73, 197, 208, 237, 238, 259, 282, 357, 411–416, 445, 451, 452, 459, 460, 636, 645, 647, 679, 925, zob. także metoda historyczna
 – h. absolutny 412–416
 holizm 208, 219, 258, 310, 539, 558, 621, 657, 701, 722, 808, 809, zob. także całość społeczna, organicyzm, realizm socjologiczny

homo clausus 745–747
homo duplex 377, 378, 589
homo oeconomicus 263, 264, 346, 373, 465
homo sociologicus 744, 893
 humanistyka zob. nauki humanistyczne

I

I 584, 585, 770
Id 339
 idealizacja 240, 265, 465, zob. także abstrakcja, typy idealne
 idealizm 754, 757, 876–880
 idee (ich rola) 163, 261, 461, 476, 504, 517, 736, 870, 871, 877
 ideologia 175, 176, 217, 229, 230, 350, 351, 609, 512, 517, 540, 740, 907, 928, zob. także derywacje, świadomość fałszywa, świadomość społeczna

imperatywy kultury zob. wymogi funkcyjna-
 lne
 impresjonizm 447
 indukcja 52, 269, 306, 568, 636
 – i. analityczna 773, 774
 indukcyjnizm 52, 636
 industrializm 165–167, 189, 560, 888, zob.
 także społeczeństwo przemysłowe
 indywidualizacja zob. ujednostkowanie
 indywiduizm 22, 27, 50, 59, 60, 62, 64,
 69, 75, 83, 123, 126, 127, 129, 141,
 148, 151, 154, 188, 189, 190, 280, 295,
 384, 385, 468, 544, 547, 548, 557, 838,
 zob. także atomizm społeczny, nominalizm
 socjologiczny, ujednostkowanie
 – i. metodologiczny 152, 266, 267, 270, 467
 innowacja 301, 331, 634, 705, 713, zob.
 także postęp, zmiana społeczna
 instrumentalizm 851
 instynkt 105, 106, 312, 327, 332, 333,
 337–340, 347, 349, 350, 547, 549, 552,
 572, 581, 589, 614, 663, 664, 695, zob.
 także libido
 instynktywizm 332, 338, 546, 558, 576,
 592, 670, 671
 instytucje społeczne 89, 259, 291, 293, 294,
 370, 383, 388, 389, 392, 403, 561, 573,
 575, 582, 586, 621, 659, 663, 664, 669,
 672, 682, 807, 839–841
 integralizm 715–718
 interakcja 612, 723, 747, 926, 927, 929
 – i. ekologiczna 602
 – i. społeczna 323, 324, 327, 328, 332, 421,
 438, 446, 450, 452, 467, 468, 492, 547,
 548, 554, 577, 580, 589, 591, 592, 597,
 602, 603, 613, 615, 722, 725, 820, 847,
 849, 850, 852, 876
 – i. symboliczna 581, 586
 – i. znacząca 715, 722
 interakcjonizm 437, 450, 453, 483, 585,
 586, 715, 721, 950
 – i. symboliczny 545, 548, 550, 578, 592,
 616, 723, 820, 843, 847, zob. także beha-
 wiorizm społeczny, pragmatyzm społeczny
 interes 148, 149, 201, 204, 205, 207, 226,
 354, 479, 511, 831–833
 – i. poznawczy zob. nastawienie poznawcze
 internalizacja 821, 893
 interpretacja 423, 438, 572, 590, 591, 873,
 874
 interpsychologia 330, 331
 intersubiektywność 486, 490, 879, 927,
 929–932, 936

introspekcja 559, 579, 580, 775, 794
 intuicja 718
 inżynieria społeczna 250, 277, 278, 794,
 795, 801, zob. także praktyka społeczna

J

jaźń (*self*) 321, 582, 583, 586, 588, 591,
 769, zob. także *I, me*, osobowość
 – j. odzwierciedlona 109, 110, 559, 584,
 780
 – j. społeczna 548–550, zob. także osobo-
 wość społeczna
 jednostka a społeczeństwo 109–111, 129,
 141, 142, 188, 189, 199, 265, 296, 297,
 339, 340, 363, 378, 381, 382, 385, 406,
 407, 420, 421, 437, 438, 454, 547, 548,
 557, 558, 573, 583–585, 589, 614, 645,
 670, 680, 744, 745, 778, 841, 844, 882,
 893–895, zob. także atomizm społeczny,
 indywiduizm, kolektywizm, nominalizm
 socjologiczny, organicyzm, osobowość i ku-
 ltura, realizm socjologiczny, ujednostkowie-
 nie
 język 30, 93, 127, 140, 345, 379, 577, 581,
 582, 643, 651, 686–688, 879, 880,
 885–887, 905, 927, 929–931
 językoznawstwo 364, 643, 668, 684–688,
 828, 905, zob. także zwrot lingwistyczny

K

kapitalizm 113, 142, 145, 152, 154, 157,
 158, 161, 216, 221, 222, 226, 237, 240,
 373, 392, 393, 444, 445, 461, 474–477,
 507, 508, 511, 513, 520, 523, 524, 528,
 529, 533–535, 883, 884, 888, 916, 932
 kapitał 896, 897, 900
 – k. kulturowy 896–900
 kasta 26, 328, 369, 362
 klasa społeczna 25, 32, 116, 117, 158, 165,
 166, 174, 183, 184, 199, 205, 223–228,
 262, 300, 328, 354, 355, 369, 371, 391,
 400–402, 461, 478, 479, 486, 509, 511,
 512, 514, 540, 562, 602, 603, 618, 619,
 624, 635, 832, 895–899, zob. także pano-
 wanie klasowe, proletariąt, struktura społeczna,
 świadomość klasowa, walka klas, zróż-
 nicowanie społeczne
 klasa w sobie i dla siebie 225
 klasyfikacja nauk 254, 925, zob. także na-
 uka
 koaptacja 658, 659
 kod 938–941
 kodeks natury 147, 156, 216

kolektywizm 75, 151, 200, 385, 557
 komunikowanie się, komunikacja społeczna 328, 547, 554, 555, 558–562, 579, 581, 582, 586, 687, 917, 926, 928, 937, 938, 940, zob. także działania komunikacyjne, język, kod
 komunizm 25, 98, 152–161, 215, 216, 233, 514, 515, 519, zob. także marksizm
 – k. pierwotny 309
 konfiguracja 646, 648–650, 820, zob. także figuracja
 konflikt społeczny 42, 116, 131, 166, 169, 205, 223, 225, 226, 293, 315, 316, 354, 368, 370, 371, 401, 408, 562, 613, 701, 702, 720, 826, 829–831, 833, 836, 837, 896, zob. także teoria konfliktu, walka klas, walka o byt, walka ras, walka wszystkich przeciwko wszystkim
 konformizm 93, 94, 301, 384, 385, 531, 827
 konieczność historyczna 130, 184, 186, 207, 232, 233, 331, 461, 475, 498, 728, zob. także determinizm, fatalizm, prawa historyczne, prawa rozwoju społecznego
 konkurencja 154, 158, 611–613
 konsens (*consensus*) 42, 187, 220, 258, 261, 266, 269, 300, 373, 386, 612, 656, 826, 932, 933, 937, 940
 konserwatyzm 90, 136, 137–144, 151, 191, 198, 257, 262, 264, 327, 374, 445, 825, 827, 828
 konstruktywizm 122, 150, 437, 621, 874, 876, 878, 879, 881, 882, 886, 889, 891
 kontakt kulturowy 614, 634, 711, zob. także dyfuzja
 kontrakt rządowy 69, 108, zob. także umowa społeczna
 kontrola społeczna 26, 300, 386, 391, 566, 586, 823, 904
 korporacja 46, 47, 54, 391
 kosmopolis 35, 37
 Kościół 58, 59
 krąg
 – k. kulturowy 633, 635
 – k. społeczny 769
 krytyczna teoria społeczeństwa zob. teoria krytyczna
 krytyka 80, 81, 121, 157, 214, 215, 524–530, 909, 928
 – k. socjologii 518, 519, 540, 541, 717, 718, 864, 865
 kryzys 22, 132, 566, 575
 – k. kultury 390, 391, 538

– k. socjologii 33, 49, 416, 535, 621, 760, 833, 860–862, 865, 880
 – k. społeczny 132, 155, 162, 169, 246, 252, 261, 373, 386, 388, 396, 401, 561, 590, 597, 598, 619, 714, 724, 755, 917, zob. także dezorganizacja społeczna
 kultura 116, 120, 127, 185, 204, 314, 336, 340–342, 357, 358, 369, 371, 381, 414, 415, 422, 428–430, 455, 463, 533, 566, 621, 629, 630, 633–636, 638–642, 644–650, 654–656, 658, 661–679, 681, 682, 686–691, 695, 696, 699–702, 706, 722, 724, 726, 727, 757, 763, 765, 908, 917–919, zob. także antropologia kulturowa, cywilizacja, filozofia kultury, historia kultury, kulturalizm, nauki o kulturze, obszar kulturowy, osobowość i kultura, podkultura, psychokulturalizm, wzory kultury
 – k. a cywilizacja 206, 703–705, 736
 – k. masowa 535, 916, 917
 kulturalizm 650, 754
 Kulturwissenschaften zob. nauki humanistyczne, nauki o kulturze

L

leninizm 506, 510
 leseferyzm 148, zob. także liberalizm
 liberalizm 90, 91, 95, 113, 119, 144–152, 180, 250, 262, 266, 271, 295, 296, 373, 533, 534
 libido 337, 340, 531, 670
 los 50, 52
 lud 183, 206
 ludzkość 36, 128, 156, 171, 172, 188, 259, 261, 282, 312, 380, 694, 700, 706, 708
 lustracje społeczne 594, 606, 607

Ł

ład społeczny zob. porządek społeczny

M

makiawelizm 51
 marksizm 212, 213, 249, 283, 371, 460, 462, 496, 497–499, 502, 503, 510, 515, 519, 520, 521, 523, 524, 531, 532, 536, 538, 540, 541, 619, 622, 676, 681, 835, 850, 861, 897, 910, 914, 923–925, zob. także komunizm, materializm historyczny
 – m. II Międzynarodówki 497–502, 514
 – m. pozytywistyczny 515
 – m. rewolucyjny 505–508, 518
 – m. zachodni 505, 519–521, 865

masa, masy 147, 183, 270, 271, 324, 328, 336, 535, 712, 713, 720, 793, 917, zob. także tłum

matematyka 62, 64, 271, 275, 345, 446
– m. społeczna 101, 270

materializm 95–98, 118, 182, 506, 509, 513, 515, 842
– m. historyczny 211–242, 307, 460, 461, 475, 476, 495–541, 678, 791, 793, zob. także baza ekonomiczna, marksizm, nadbudowa, siły wytwórcze, sposób produkcji

me 584, 585, 770

mechanicyzm 125, 141, 345, 346

mechanika 345, 346, 553

mentalność 230, 532, 703, 720, 728, 736, 737, 743

metafizyka 139, 197, 247, 253, 255, 272, 322, 380, 419, 508, 540, 657, 729, 789, 801, 892

metoda 28, 64, 88, 375, 418, 428, 446, 448, 486, 563, 564, 574, 599–601, 618, 773, 774, 776, 898, zob. także abstrakcja, dedukcja, idealizacja, indukcja, metodologia, typy idealne
– m. abstrakcyjna czyli geometryczna 265
– m. dedukcyjna 346
– m. eksperymentalna czyli chemiczna 345, 346
– m. funkcjonalna 653, zob. także funkcjonalizm
– m. historyczna 238, 256, 346, 639, zob. także historyzm
– m. idealizacji i stopniowej konkretyzacji 240, zob. także m. marksowska
– m. indywidualizująca i generalizująca 427, zob. także nauki idiograficzne i nomotetyczne
– m. logiczna 238
– m. logiczno-eksperymentalna 346, 382
– m. marksowska 236–241
– m. monograficzna 609, 617
– m. porównawcza 117, 207, 256, 282, 287–289, 306, 636, 653
– m. pozytywna 253, 254, 266, 284, 323, zob. także fenomenalizm, naturalizm, pozytywizm
– m. socjologiczna 360, 394, zob. także socjologizm
– m. subiektywna 321

metodologia 269, 270, 345, 418, 431, 459, 762, 764, 788, 789, 800, 803, 874

miasto 457, 605–607, 616–619, 624

mikrosocjologia 450, 457, 747, 837, 846, 975

militaryzm 167, 560, zob. także społeczeństwo militarne

mitologia 390, 689

młodoheglizm 214

moda 330

modernizm 913, 914, zob. także nowoczesność, postmodernizm

monizm 366, 377
– m. naiwny 21, 29
– m. teoretyczny 6, 858

monokauzalizm 221, 312, 461, 557, 641, zob. także partykularyzm, przyczynowość

moralność 51, 71, 109, 139, 374, 375, 377, 384, 387, 389, 391, 393, 401, zob. także etyka

morfologia
– m. kultury
– m. społeczna 386–388

motywacja 98, 468, 471, 476, 668, 724, 818

N

nacjonalizm 127, 170–175

nadbudowa 222, 226, 230, 233, 235, 504, 529, 533, 682, 896, zob. także baza ekonomiczna, ideologia, materializm historyczny

naród 74, 125, 127, 128, 140, 171, 174, 179, 185, 191, 192, 203, 206, 324, 325, 371, 467, 505, 709, 726, 771

nastawienie poznawcze 926

naśladownictwo 329–331, 634, 714, 734

natura 23, 29, 30, 71, 78, 82–84, 104, 118, 122, 126, 133, 139, 140, 608, 611, zob. także kodeks natury, porządek naturalny, prawo naturalne
– n. ludzka 55, 62, 66, 73, 100, 104, 110, 111, 118, 122, 124, 139, 151, 156, 168, 178, 216, 258, 261, 264, 267, 268, 282, 285, 292, 312, 321, 340, 342, 343, 377, 379, 552, 558, 560, 589, 614, 647, 671, 688, 689, 742, 834, 836, 840, zob. także człowiek

naturalizm 164, 248, 281, 284, 344, 345, 361, 362, 437, 459, 512, 515, 563, 588, 611, 630, 635, 653, 757, 784, 789, 797, 885

Naturwissenschaften zob. nauki przyrodnicze

nauka 4, 5, 163, 253, 462–464, 500, 529, 697, 699, 791, 901, 941
– n. eksperymentalna 103, 546
– n. społeczna 163, 164, 241, 488, 489, 563, 620, 621, 716, 798, 866, 867, zob.

także fizjologia społeczna, fizyka społeczna, matematyka społeczna
 - n. wieloparadygmatyczna 6, 855, 858, 867
nauki
 - n. empiryczno-analityczne 925, 928
 - n. historyczno-hermeneutyczne 925, 928
 - n. humanistyczne 72, 73, 125, 357, 414, 418, 419, 423, 425, 427, 431, 432, 482, 516, 539, 563, 635, 667, 733, 772, 784
 - n. idiograficzne i nomotetyczne 413, 414, 460, 469, 616, 635, 732, 772, 774, 775
 - n. krytyczne 925, 928
 - n. nomotetyczne 635, 772, 774, 775
 - n. o kulturze 129, 305, 307, 428, 431, 573, 680, 763, 764, zob. także antropologia kulturowa, antropologia społeczna, etnologia, nauki humanistyczne
 - n. przyrodnicze 102, 220, 239, 241, 248, 256, 266, 269, 272, 284, 344, 345, 360, 362, 375, 379, 393, 414, 416, 418, 423, 427, 464, 611, 635, 638, 719, 788, 796, 798, 930, zob. także biologia, fizyka
nawyki 57, 107, 108, 549, 552, 553, 554, 558, 566, 572, 575, 795, 894
neoevolucjonizm 636, 678-683
neofreudyzm 335, 671
neofunkcjonalizm 814, 850-854
neoheglizm 514
neokantyzm 426, 428, 429, 431, 440, 446, 459, 460, 464, 501, 740, 755
neopozytywizm 784-804
nieświadomość 322, 324, 327, 337, 530, 688, 689, 887, 895
niewolnictwo 32, 94, 223
nominalizm socjologiczny 63, 74, 149, 266, 274, 277, 296, 330, 468, 649, 668, 745, zob. także atomizm społeczny, indywidualizm
normy 379, 380, 383, 384, 388, 393, 429, 573-575, 589, 612, 724, 725, 768, 818, 819, 839, 843, 927, 931
nowoczesność 173, 445, 457, 528, 887-889, 910, 911, 913, 915, 934, zob. także modernizm, społeczeństwo nowoczesne

O

obiektywizacja 422, 423, 561, 573, 757, 763, 880, 901
obiektywizm 248, 437, 489, 509, 518, 780, 865, 872-874, 876, 891, 892, 893
obszar kulturowy 632, 633, 635
obyczaj 89, 96, 140, 192, 330, 552, 714, zob. także zwyczaj

oddziaływanie wzajemne zob. interakcja
oddźwięk uczuciowy 107-109
Odrodzenie 47-49, 51
ontologia społeczna 22, 148, 376, 393, 442, 487, 719, 721, 761, 848, 869, 872, 873, 920, zob. także nominalizm socjologiczny, realizm socjologiczny
opinia publiczna 147, 561
opozycja 331, 908, 909
 optymizm historyczny 416, 462
organicyzm 44, 46, 366, 393, 407, 442, 443, 648, 659, 720
organiczność rzeczywistości społecznej 556, 557, 719, 720
organizacja 167, 291, 477, 659, 836
 - o. społeczna 116, 148, 561, 562, 573-575, 764, 841, 846
organizm 96, 295, 551, 552, 580, 581, 662, 663, 700, 701, 704, 799, 808
 - o. społeczny 24, 25, 31, 40, 46, 63, 126, 140, 141, 164, 171, 187, 192, 219, 255, 258, 261, 272, 274, 285, 294, 295, 297, 299, 361, 393, 437, 452, 508, 616, 634, 654, 720, zob. także organicyzm
osoba 559, 612, 616, 659, 768, zob. także osobowość
osobowość 337-339, 343, 381, 384, 421, 558, 559, 573, 669, 675, 710, 722, 768-770, zob. także charakter, ego, jaźń
 - o. i kultura 421, 568, 572, 577, 613, 630, 645, 650, 651, 667-678, 716, 720, 723, 769, 820
 - o. modalna 677, 678
 - o. podstawowa 672, 677, 678
 - o. społeczna 334, 571-573, 588, 589, 592, 769, 770
 - o. statusowa 677
oświecenie 78-85, 132, 133, 146, 147, 153, 156, 230, 390, 528, 842, 913, 919, 928
 - o. brytyjskie 102-118, 308
 - o. francuskie 85-102
 - o. niemieckie 119-129
 - o. polskie 129-132

P

pamięć zbiorowa 400
panowanie 228, 229, 473, 896, 908
państwo 24-28, 30, 33, 34, 38, 41-43, 53, 54, 63, 65, 66, 142, 159, 172, 199, 200, 202-204, 215, 227-229, 260, 309, 310, 370, 371, 467, 516, 562, 709, 884, 908
 - p. a społeczeństwo 29, 34, 127, 175, 181, 228

- p. narodowe 172, 884, 888, 917
- paradygmat** 6, 7, 601, 717, 787, 854, 858, 860, 861, 866, 869, 877, zob. także nauka wieloparadygmatyczna, rewolucja naukowa
- partia** 479, 509
- partyjność** 479, 497, 509
- partykularyzm** 557, zob. także monokauzalizm
- personality and culture approach** zob. psychokulturalizm
- perspektywa dramaturgiczna** 847-849, zob. także aktor, teatr
- pieniądz** 67, 68, 452
- pluralizm** 28, 46, 53, 54, 141, 142, 555
 - p. kulturowy 125, 129, 696, 706, 708, 710, 735, 738, 739, 750, 917, zob. także cywilizacja, kultura
 - p. teoretyczny 15
- podbój** 108, 226, 370, 371
- podkultura** 116, 676, 677
- podłoże historyczne** 504
- podmiot poznający** 122, 237, 546, 547, 638, 745
- podmiotowość** 577, 843, 872, 880, 884, 885, 893, 926, zob. także *agency and structure*
- podsystem** 820, 821, 864, 939-942
- podświadomość** zob. nieświadomość
- podział pracy** 26, 110, 116, 201, 226, 227, 260, 293, 294, 314, 384, 385, 388, 391, 562, 608, 695
- pole** 20, 33-35
- polis** 20, 28, 33-35, zob. także kosmopolis
- polityka** 34, 518, 538
- położenie geograficzne** 27, 89, 128, 313, 632
- ponowoczesność** 912-916, 918, zob. także postmodernizm, społeczeństwo ponowoczesne
- popęd**, zob. także instynkt
 - p. innowacyjny 99
 - p. seksualny 107, 337
 - p. społeczny 36, 62, 63, 65, 106
- porządek**
 - p. naturalny 83, 150, 151
 - p. społeczny 23, 25, 26, 33, 42, 44, 46, 55, 56, 60, 61, 65, 69, 81, 82, 89, 96, 111, 117, 136, 140, 149, 150, 152, 157, 175, 473, 538, 621, 658, 659, 807, 812, 818, 819, 821, 827, 849, 852, 875, 876, 894, 931
- postawa** 554, 569, 570, 573, 575, 615, 648, 668, 681, 770
- postęp** 83, 98, 99, 117, 131, 164, 182, 189, 198, 207, 236, 257, 266, 286, 341, 344, 370, 371, 416, 562, 586, 678, 681, 694-696, 708, 713, 928
- postmodernizm** 457, 910-921
- poststrukturalizm** 904
- potrzeby** 93, 151, 168, 402, 548, 660-664, 668
- powszechniki** 560, 689, 840
- pozytywizm** 5-7, 132, 209, 236, 237, 244-249, 284, 322, 323, 361, 362, 393, 410, 411, 416-418, 439, 446, 456, 459, 463, 492, 499, 500, 510, 514, 524, 526-528, 545, 630, 674, 698, 784, 787, 788, 851, 860, 867, 925, zob. także comtyzm, empiryzm w socjologii, fizykalizm, metafizyka, naturalizm, neopozytywizm, przełom antypozytywistyczny, socjologia pozytywistyczna
- praca** 926-929
- praktyka społeczna** 778, 779, 801, 887
- pragmatyzm** 544-547, 588, 594, 753, 755, 797
 - p. społeczny 317, 545-592, 614, 722, 780, 797, 833, 834, zob. także behawioryzm społeczny, interakcjonizm symboliczny
- prawo** 88, 275
 - p. ciężenia 163
 - p. naturalne 36-38, 45, 60, 82, 88, 91, 121, 122
 - p. niezamierzonych rezultatów 102, 207, 208
 - p. trzech stadiów 163, 169, 253, 261, 266
- prawo (prawodawstwo)** 24, 37, 38, 45, 53, 55, 61, 70, 88, 89, 94, 95, 97, 118, 143, 191, 192, 198, 203, 204, 824
 - p. zwyczajowe 70, 140, 143, 192, 381, 383-385
- prawa**
 - p. człowieka 60, 145, zob. także uprawnienia naturalne
 - p. historyczne, p. rozwoju społecznego 59, 113, 128, 184, 207, 232, 239, 251, 261, 331, 384, 385, 412, 474, 499, 500, 505, 508, 728, 742, 774, 789, 892-893, zob. także ewolucja społeczna, filozofia historii, konieczność historyczna, postęp
 - p. nauki 163, 284, 791
 - p. przyrody 82, 101, 284, 360, 366, 430
 - p. socjologiczne 89, 268-270, 274, 362, 366, 512, 568, 607, 639, 644, 654, 682, 687, 688, 703, 708, 711, 774, 794, 892
 - p. statystyczne 270, 277
- preinterpretacja** 488, 491, 871, 874, 876
- prezentyzm** 9, 10

proces cywilizacyjny 705, 706, 739, 741–744, 747, zob. także cywilizacja

profanum 378

proletariat 214, 217, 231, 232, 402, 520, 712, zob. także świadomość klasowa, świadomość potencjalna

protestantyzm 476, 793, zob. także reformacja religijna

przedmioty społeczne 586, 587

przełom antypozytywistyczny 410, 417, 511, 515, 518, 565, 630, 635, 698, 918

przemoc 370, 371, 907, zob. także konflikt społeczny, panowanie, podbój

przesąd 5, 71, 83, 87, 92, 138, 139, 143, 172, 174, 198, 217, 231, 375, 489, 869

przesocjalizowana koncepcja człowieka 585

przestrzeń społeczna 899

przewidywanie 101, 233, 516, 557

przeżycie odtwórcze 420, 424

przeżytki 285, 286, 657

przyczynowość 96, 221, 273–275, 311, 360, 365, 379, 385–387, 394, 430, 461, 469, 471, 475–477, 501, 517, 570, 576, 641, 719, 733, 774, zob. także determinizm, monokausalizm

przymus 299, 385, 907

przewództwo 712, 714

psychoanaliza 334–342, 530–532, 589, 590, 617, 669, 670–672, 677, 928, zob. także freudyzm, neofreudyzm, osobowość i kultura, psychokulturalizm

psychokulturalizm 621, 630, 649, 651, 667–678, 680

psychologia 63, 105, 255, 261, 270, 320–322, 349, 357, 360, 404–415, 420–422, 446, 452, 453, 468, 486, 493, 513, 514, 530, 551, 579, 668, 669, 739, 746, 752, 753, 840, zob. także natura ludzka

- p. eksperymentalna 322
- p. historyczna 357, 419, 420, 733, 737
- p. indywidualna 325, 334, 336, 400, 453
- p. ludów (*Völkerpsychologie*) 565
- p. publiczności 325, 328
- p. społeczna 330, 332, 334, 356, 358, 452, 547, 548, 550, 564, 565, 577–585, 587, 613–615, 628, zob. także interakcjonizm symboliczny, osobowość i kultura, pragmatyzm społeczny, psychoanaliza, psychokulturalizm
- p. tłumów 325, 326, 379, 472

psychologizm 105, 267, 320, 358, 360, 421, 423, 452–454, 486, 490, 558, 570, 578, 588, 589, 660–664

psychosocjologia 327, 356

publiczność 328, 615

R

racjonalizacja 348, 706, 743, 933

racjonalizm 138, 373, 475

racjonalność 56, 203, 342, 443, 469–473, 476, 477, 517, 529, 659, 926, 930

- r. komunikacyjna 930

rasa 312, 313, 326, 327, 368–370, 634

rasizm 313, 369, 647

reakcja cyrkularna 615

realizm socjologiczny 74, 95, 277, 378, 380, 381, 745, zob. także organicyzm, socjologizm

redukcjonizm 255, 264, 363, 395, 663, 767

reformacja religijna 47, 48, 50, 58–60, 145, 238, zob. także protestantyzm

reguly 689, 748, 843, 878, 887, 931

reifikacja zob. uprzedmiotowienie

relatywizm 56, 57, 265, 448, 462, 670, 877, 914

- r. historyczny 415, 416, zob. także historyzm
- r. kulturowy 640, 647, 664, 681, 689

religia 47, 143, 215, 217, 247, 253, 260, 261, 294, 375, 377–379, 384, 389–391, 475, 617, 711, 713, 764

reorganizacja społeczna 158, 246, 574, 575

represja 341, 342, 670

rewizjonizm 150, 186, 189, 190, 215, 233, 507, 518

rewolucja 508, 518, 728

- r. francuska 1789 roku 59, 85, 101, 137, 153–155, 173, 174, 178–180, 186, 326
- r. naukowa 16, 17, 425, 436, 544, 697, 729, 865–867
- r. proletariacka 229, 233, 505, 523, 524
- r. przemysłowa 153
- r. społeczna 159, 508

rezydaua 349, 350–352

rodzaje (typy) społeczne 90, 382, 383, 694, zob. także typologia społeczeństw

rodzina 29, 31, 46, 54, 65, 116, 117, 171, 199, 259, 260, 293, 308, 659

rola społeczna 455, 550, 561, 584, 586, 614, 659, 676, 768, 769, 771, 780, 819, 820, 842, 848

romantyzm 126, 132, 138

rozum 36, 62, 105, 106, 123, 126, 202, 207, 208, 237, 348, 420, 529, 539, 581, 914

- r. emancypacyjny 928

- r. historyczny 414
- r. instrumentalny 529, 925
- rozumienie** 415, 423-425, 438, 466, 467-471, 486, 563, 667, 763, 777, 793, 870, 873, 874, 930
- r. wyjaśniające 468, 469
- rozwój społeczny** 98, 113-116, 130, 164, 192, 232-236, 287, 323, 474, 475, 503, 511, 712, zob. także ewolucja społeczna, ewolucjonizm, filozofia historii, materializm historyczny, neoewolucjonizm, postęp, praca historyczne, socjologia historyczna
- równość społeczna** 59, 154, 156, 188-190, 310
- równowaga społeczna** 344, 352, 353-355, 391, 515, 587, 811, 812, 831, 852, 853
- ruchliwość społeczna** 724
- rynek** 110, 145, 150, 152, 202, 479, 929, 934
- rytuał** 390, 849
- rząd** 150, 260, zob. także państwo, władza

- S**
- sacrum** 375, 378
- saint-simonizm** 169
- sambójstwo** 273, 392, 399
- samowiedza** 73, 234, 414, 438, 439, 526
- samowystarczalność** 26, 30, 31
- scjentyzm** 163, 244, 699, zob. także pozytywizm
- self** zob. jaźń
- sensualizm** 82, 99
- siły wytwórcze** 235, 504, zob. także sposób produkcji
- socjaldemokracja** 460, 500
- socjalizacja** 260, 293, 340, 381, 382, 532, 572, 573, 677, 742, 894, 895, 932
- socjalizm** 97, 152-161, 168, 169, 257, 262, 327, 373, 445, 538
- socjoanaliza** 893
- socjogeneza** 93, 97, 105-107, 292, 293
- socjografia** 216, 594, 595, 600, 625, 626, 752
- socjologia** (jej przedmiot, zadania, status naukowy, podziały wewnętrzne, stosunek do innych nauk itp.) 5, 10, 24, 25, 88, 133, 136, 176, 213, 214, 244, 253-257, 267, 268, 347, 363, 364, 366, 367, 372-374, 378, 389, 394, 395, 398, 406, 408, 410, 419, 439-441, 448-450, 452, 456, 496, 497, 516, 527, 539-541, 544, 556, 568, 573, 574, 595, 605, 628-630, 653, 691, 730, 742, 749, 750, 763-772, 778, 795, 801, 883, 888, 891, 892, 903, 920, 937
- s. absolutystyczna 52, 53
- s. czysta 445, 450, 452, 455, 457
- s. empiryczna 272, 406, 513, 716, 730, 760, 771, 778, 785, 790, 803, 846
- s. fenomenologiczna 481-492, 587, 588, 843
- s. figuracyjna 738, 748
- s. formalna 125, 445, 448, 450-452, 457, 471, 472
- s. historyczna 24, 88, 185, 468, 471, 473, 474, 705, 730, 739, 748, 834
- s. humanistyczna 423, 425, 432, 436-439, 446, 482, 488, 563, 585, 588, 630, 753, 763-772, 778, 795, 801, 883, 888, 891, 892, 903, 920, 937, zob. także s. rozumiejąca
- s. integracjonistyczna 716
- s. interpretatywna 436, zob. także s. humanistyczna, s. rozumiejąca
- s. krytyczna 521, 536, zob. także teoria krytyczna
- s. marksistowska 497, 502, 503, zob. także marksizm, materializm historyczny
- s. miasta 400, 605, 606
- s. ponowoczesna 911, 918-921
- s. pozytywistyczna 5, 515, zob. także pozytywizm
- s. refleksyjna 862, 901
- s. religii 230
- s. rozumiejąca 276, 426, 436, 458, 468, 485, 491, 493, 630, 722, 792, 872
- s. socjologii 863, 864, 900, 901
- s. subiektywna 719
- s. wiedzy 13, 230, 510, 537, 540, 617, 941
- s. wsi 602, 715
- s. życia codziennego 447, 835, 842-844, zob. także s. fenomenologiczna, świat przeżywany
- socjologizm** 267, 315, 320, 357, 360-408, 437, 455, 558, 588, 657, 658, 809, 820, 893
- sofiści** 23, 24, 27
- solidarność społeczna** 158, 302, 369, 370, 382-386, 388, 444, 612, 659, 720, zob. także konsens, więź społeczna
- specjalizacja** 480, 512, 527, 621, 717
- spenceryzm** 545, 546, 555, 679
- społeczeństwo** 16, 126, 141, 143, 148, 219, 220, 379, 380, 431, 449, 450, 453, 455, 467, 547, 559, 585-587, 590, 611, 612,

- 720, 722, 746, 766, 771, 722, 823, 824,
840, 847, 852, 883, 884, 899, 937, zob.
także organizm, system społeczny
- s. arystokratyczne 186-189, 190
 - s. bezklasowe 161, 184, 189
 - s. burżuazyjne 157, 158, 165, 221
 - s. cywilne zob. s. obywatelskie
 - s. demokratyczne 186-189
 - s. klasowe 226
 - s. masowe 523
 - s. militarne 167-169, 262, 297-301, 315,
385, 444
 - s. nowoczesne 132, 299, 330, 384, 385,
388, 444, 474, 524, 566, 567, 674, 675,
711, 883, 884, 888, 937, 940
 - s. obywatelskie 66-68, 119, 123, 124,
182, 199-205, 215, 223, 227, 562, 884,
929, 931
 - s. pierwotne 114, 226, 282, 288, 289, 307,
309, 310, 317, 398, 629, 653, 674, zob.
także dzikość
 - s. pluralistyczne 46
 - s. ponowoczesne 888, 915-918
 - s. polityczne zob. państwo
 - s. postindustrialne 916
 - s. późnonowoczesne 882, 883
 - s. przemysłowe 113, 160, 162, 164, 165,
167, 168, 202, 262, 285, 297-299, 301,
384, 385, 388, 444, 534, 884
 - s. rodowe 504
 - s. ryzyka 888
 - s. segmentarne 384
 - s. stanowe 46, 142, 198
 - s. światowe 937
 - s. terytorialne 504
 - s. tradycyjne 330, 385, 629
 - s. zwierzęce 105, 114, 350, 378, 503, 549
- społeczność**
- s. lokalna 46, 65, 596-604
 - s. powszechna 35, 36, zob. także ludzkość
- sposoby posługiwania się ciałem 404**
- sposób produkcji 220, 236, 477, zob. także**
baza ekonomiczna
- stan**
- s. naturalny 63, 66-69, 92-94, 117, 126,
131, zob. także natura, natura ludzka
 - s. społeczny 63, 65, 133, 158, 172, 178,
181, 183, 185, 191, 193, 264, 270
- stan (grupa) 32, 199, 205, 479**
- status 46, 47, 560, 612, 613, 669, 676,
677, 798**
- statyka społeczna 258-261, 266, 317**
- statystyka 270-272, 273, 275, 306, 329,
366, 392, 400, 564, 616, 678, 716,
717, 773, 790**
- stoicyzm 35-39**
- stosunek społeczny 473, 767, 768, 870,
871, zob. także interakcja społeczna**
- stowarzyszenie 444**
- stratyfikacja społeczna zob. uwarstwienie
społeczne**
- struktura 684, 688, 732, 733, 740, 747,
840, 862, 894**
- s. społeczna 31-33, 54, 115, 221, 291,
293, 317, 388, 478, 479, 531, 587, 619,
620, 646, 658-660, 662, 668, 676, 723,
724, 807, 819, 834-836, 841, 886, 887,
900, zob. także kasta, klasa społeczna,
stan, uwarstwienie społeczne, zróżnicowa-
nie społeczne
- strukturacja 878, 886, 887**
- strukturalizm 683-690, 828, 891, 904**
- strukturalny funkcjonalizm zob. funkcjonalizm**
- styl życia 837**
- subiektywizm 870, 874**
- sugestia zbiorowa 326, 328**
- superego 339, 671**
- superkultura, supersystem kulturowy 694,
725-727, zob. także cywilizacja**
- suwerenność 50, 53, 66**
- symbol 581, 582, 624, 679, 800**
- sympatia zob. oddźwięk uczuciowy**
- syngenizm 369**
- system 398, 403, 689, 747, 757-759, 761,
807, 808, 820, 839, 933, 936, 938**
- s. autopojetyczny 935, 938, 940, 941
 - s. działań społecznych 819-822
 - s. interakcji 723-725
 - s. kulturowy 421, 695, 725, 761-763, 764,
777
 - s. naukowy 163, 251, 252, 257, 284, 447,
473, 526, 721, 752, 815
 - s. społeczny 90, 150, 259, 291, 294, 317,
352-354, 384, 387, 403, 408, 437, 455,
515, 587, 621, 655-658, 660, 668, 676,
682, 689, 720, 724-728, 764-767, 772,
809, 811, 812, 814, 822, 839, 842, 852,
884-887, 931-933, 936-939, zob. także
całość społeczna, formacja społeczno-eko-
nomiczna, organizm społeczny
 - s. zamknięty (ograniczony) 758, 759, 781,
938
- sytuacja 554, 574, 576, 781, 846, zob. także**
analiza sytuacyjna, definicja sytuacji
- szkoły naukowe**
- s. *Annales* 729-738

- s. Boasa 646-650
- s. chicagowska 317, 328, 396, 456, 502, 564, 594, 603, 604, 617, 621-624, 668, 676
- s. francuska socjologiczna 361, 372, 396-406, zob. także durkheimizm, socjologizm
- s. frankfurcka 522-524, 530, 532, 533, 535, 536, 538, 540, 921, zob. także teoria krytyczna
- s. historyczna prawa
- s. historyczna w ekonomii politycznej 459
- s. kulturowo-historyczna 633
- s. w socjologii 35, 372, 396, 652, 717, 859

Ś

- średniowiecze** 43-47, 49, 54, 62
- środki utrzymania** 115, 308
- środowisko** 339, 552, 554, 559, 591, 602, 762, 938, 939
 - ś. geograficzne 89, 128, 313, 632
- świadomość** 115, 217, 220, 230, 231, 309, 325, 330, 387, 388, 485, 488, 490, 506, 549, 550, 559, 578, 579, 581, 666, 667, 688, 689, 713, 761, 763, 885
 - ś. fałszywa 217, 231, 232, 347, 380, 513, 525, 528, 864, 877, 893
 - ś. klasowa 224, 225, 401, 511, 513, 518
 - ś. potencjalna 232, 528
 - ś. potoczna 230, 335, 414, 488-490, 517, 525, 690, 874, 876, 885, 886, 892, 904
 - ś. społeczna 229-232
 - ś. zbiorowa 380, 384, 386, 387, 401, 655, zob. także pamięć zbiorowa, wyobrażenia zbiorowe
- świat przeżywany** 483, 488-490, 894, 927, 931-933, zob. także socjologia życia codziennego
- światopogląd** 252, 411, 414, 415, 447, 462, 517, 539, 595, 755, 837

T

- teatr** 94, 768, 847, 848, zob. także aktor, perspektywa dramaturgiczna, rola społeczna
- teleologia** 29, 657, 689
- temperament** 572
- teologia** 44, 47, 58, 59, 253, 709
- teoria** 122, 485, 595, 596, 607, 608, 617, 628, 637, 645, 731, 732, 741, 744, 745, 814-816, 825, 838, 851, 862, 882
 - t. działania społecznego 123, 344, 406, 466-470, 583, 617, 753, 767, 787, 817-822, 843, 894, 921, 922

- t. konfliktu 226, 371, 828-838
- t. krytyczna 521, 523-536, 785, 863, 909, 910, 919
- t. postępu 98-101, zob. także ewolucjonizm, materializm historyczny, neoewolucjonizm
- t. rozwoju społecznego 102, 741, zob. także ewolucjonizm, materializm historyczny, neoewolucjonizm
- t. systemów 295, 353, 941, zob. także system społeczny
- t. wymiany 838-842
- tlum** 327, 328, 615
- totalitaryzm** 203, 834, 904, 908, 913, 934
- totemizm** 389
- tradycjonalizm** 138, 473, 475
- typologia**
 - t. społeczeństw 90, 142, 187, 188, 220, 222, 297-302, 364, 385-387, 420, 559, 602, 666, 696, 707, 771, 822, zob. także formacja społeczno-ekonomiczna, rodzaje (typy) społeczne
 - t. ustrojów 32, 33, 90, 130
- typy**
 - t. idealne 48, 299, 445, 465, 466, 470, 472, 514, 611, 705, 727, 822
 - t. osobowości 171, 572

U

- ujednostkowanie** 25, 26, 199, 384, 385, 574, zob. także atomizacja, atomizm społeczny, indywidualizm
- umowa społeczna** 63, 69, 94, 95, 106, 107, 118, 121, 140, 199, 292, zob. także kontrakt rządowy
- uogólniony inny** 584
- uprawnienia naturalne** 64, 67, 148
- uprawomocnienie** 742
- uprzedmiotowienie** 512, 884, 993
- urbanizacja, urbanizm** 606, zob. także szkoła chicagowska
- uspołecznienie** 93, 381, 382, 449, 450, 453, 455, 492, 552, 559-561, zob. także socjalizacja
- ustrój polityczny** 28, 30, 32, 33, 90, 147, 204, 227
- utopia** 25, 28, 36, 38, 54, 83, 93, 94, 158, 159, 250, 261, 466, 525, 561, 779, 928
- utopizm** 83, 139, 144, 151-160, 511, 826
- utylitaryzm** 95, 117, 118, 123, 199, 263, 264, 296, 416, 656, 816, 842
- uwarstwienie społeczne** 625, 724, 725, 811, 833, zob. także struktura społeczna, zróżnicowanie społeczne

W**walka**

- w. klas 153, 166, 181-184, 223, 224, 235, 354, 509, 562, 829, zob. także klasa społeczna, rewolucja

- w. o byt 315, 354, 610, 613, 829

- w. ras 370, zob. także rasa

- w. wszystkich przeciwko wszystkim 65, 67, 158, 370

wartości 39, 41, 42, 204, 387, 428-430, 432, 463, 464, 500, 501, 526, 569, 570, 571, 573, 574, 587, 624, 625, 668, 718, 719, 726, 754-757, 763, 818, 865, 944

wartościowanie 249, 401, 402, 429, 464, 465, 865

wiedza potoczna zob. świadomość potoczna
wielka narracja 914, 915, 919, 937

więź społeczna 142, 143, 167, 198, 382, 443, 597, zob. także solidarność społeczna

witalizm 125, 698

władza 34, 54, 60, 67, 93, 94, 172, 189, 190, 227, 229, 391, 533, 603, 620, 747, 831, 832, 837, 841, 884, 888, 899, 900, 904, 907-909, 917

własność 47, 55, 64, 67, 68, 93, 107, 223, 309, 310, 478

wola 52, 441-444, 506, 511, 518

wolność 122-124, 148, 150, 190, 207, 385, 415, 471, 546

woluntaryzm 272, 273, 311, 446, 486, 517, 544, 879, 887

wspólnota 24, 29-31, 34, 39-41, 44, 46, 58, 95, 126, 127, 130, 158, 160, 171, 173, 199, 203, 422, 441, 444, 445, 485, 486, 555, 581, 596-598, 604, 933, zob. także *community*, *Gemeinschaft*

współczynnik humanistyczny 574, 757, 761, 762, 775, 872

wykluczenie 909

wymiana 40, 452, 454, 658, 659, zob. także teoria wymiany

wymogi funkcjonalne 662, 810, 811, 820

wyobrażenia 563, 564, 862, 863

wyobrażenia zbiorowe 330, 387, 404, 724, zob. także pamięć zbiorowa, świadomość zbiorowa

wyzwanie i odpowiedź 712, 713

wzajemne oddziaływanie zob. interakcja społeczna

wzajemność 441, 454, 839

wzory kultury 648, 650, 667

Z

zabawa 584

zachowanie się 615, 787, 818, 840, zob. także behawioryzm

- z zbiorowe 564, 615, 616

zasada przyjemności, z. rzeczywistości 338
zbiorowość terytorialna 597, 610-613

zmiana społeczna 99, 132, 258, 285, 287, 310, 311, 317, 331, 413, 474, 504, 562, 566, 574, 575, 591, 665, 682, 711, 721, 728, 737, 823, 831, 833, zob. także dezorganizacja społeczna, ewolucja społeczna, reorganizacja społeczna, rewolucja, rozwój społeczny

zmiennie strukturalne 821, 822

znaczenie 343, 486, 487, 490, 570, 577, 581, 587, 588, 590, 719, 722, 723, 725, 757, 762, 843, 872, 885, 892, 937, zob. także hermeneutyka, interpretacja

znak 689

zoon politikon 29, 34, 36, 46, 67, 73, 109, 197

źródnicowanie społeczne 25, 31, 116, 226, 260, 354, 479, 676, 820, 836, 869, 895, 896, 897, 902, 942, zob. także klasa społeczna, podział pracy, struktura społeczna, uwarstwienie społeczne

zrzeszenie 54, 154, 158, 160, 555

zwrot lingwistyczny 690, 929

zwyczaj 56, 57, 143, 795, zob. także obyczaj, prawo zwyczajowe

Ż

życie 415, 419-421, 425, 431, 557, 558, 698, 699

- ż. codzienne 488, 862, zob. także świat przeżywany

żywiłowość procesów społecznych 11, 113, 144, 149, 150, 152, 201, 202, 327, 385, 516, 602, 603

